

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind modificarea
unor acte normative
(activarea pieței forței de muncă)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (activarea pieței forței de muncă), este elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS)
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
<p>Proiectul de lege a fost elaborat în contextul reformei ANOFM și al reformei sistemului de asistență socială, care au scos la iveală unele lacune și norme care facilitează inactivitatea șomerilor pe piața forței de muncă. Proiectul are drept scop modificarea Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, acțiune ce derivă și din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, capitolul 13 Muncă și protecție socială, a Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și a Legii nr.133/008 cu privire la ajutorul social. Astfel, analizele efectuate au scos în evidență următoarele probleme:</p> <ul style="list-style-type: none">
• creșterea numărului șomerilor nemotivați de a se angaja în câmpul muncii sau trecerea lor în șomaj de lungă durată, favorizat de oferirea poliței medicale de către Guvern tuturor persoanelor cu statut de șomer;
• obținerea statutului de șomer ca condiție pentru a putea beneficia de plata ajutorului social, favorizând creșterea numărului persoanelor beneficiare de ajutor social din rândul șomerilor;
• numărul mare al persoanelor inactive pe piața forței de muncă, apte de muncă, dar nemotivate de a se angaja din cauza dependenței de plățile ajutorului social;
• termenul extins de aflare în evidență și cel de plată a ajutorului social, favorizat de termenul limită de 60 de zile calendaristice pentru prezentarea șomerilor la vizită la STOFM;
• gradul scăzut de informare a persoanelor inactive din zonele rurale privind serviciile și măsurile oferite de către ANOFM;
• oferta limitată de formare profesională a șomerilor și lipsa oportunităților șomerilor de antrenare în formarea profesională. <p>În vederea soluționării problemelor expuse mai sus, este necesară operarea unor modificări a cadrului normativ, care urmează să ancoreze politicile publice din domeniul muncii și să aducă o claritate pe piața forței de muncă din Republica Moldova, prin diferențierea categoriilor de cetățenici care sunt apti și dispuși să muncească și cei care necesită suport sub forma unui ajutor social.</p> <p>Întru redresarea situației privind numărul mare de șomeri beneficiari de ajutor social, apti de muncă și inactivitatea lor pe piața muncii, este imperativ ajustarea cadrului normativ într-un termen cât mai restrâns.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul conține următoarele prevederi:

- substituirea noțiunii de „ajutor de șomaj” prin „indemnizație de șomaj”, în cuprinsul actelor normative enumerate la compartimentul „Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare”;
- revizuirea condițiilor acordării poliței de asigurare medicală de către Guvern, șomerilor înregistrați la ANOFM, prin excluderea celor care nu beneficiază de ajutor de șomaj. Or, polița de asigurare medicală va fi acordată doar șomerilor care au contribuit la BASS și doar pe perioada de plată a ajutorului de șomaj;
- revizuirea noțiunii de **loc de muncă corespunzător**, cu scopul extinderii posibilităților de angajare a șomerilor care nu au putut fi angajați în primele 3 luni de la înregistrare, prin includerea opțiunilor de a li se oferi locuri de muncă din profesiile conexe și din ocupațiile cu o calificare mai joasă. Inclusă condiția existenței transportului public pe parcursul zilei de lucru, sau oferirea de către angajator în cazul când locul de muncă se află în altă localitate. Specificată durata timpului de muncă: cu durata normală a timpului de muncă, cu o durată redusă a timpului de muncă sau cu timpul de muncă parțial (munca pe fracțiuni de normă), conform prevederilor Codului muncii al Republicii Moldova nr.154/2003);
- revizuirea procedurii de **scoatere din evidență** a șomerilor, în cazul nerespectării obligațiilor de către aceștia (neprezentarea la vizită în termen de 30 de zile, refuz al măsurilor active, a locului de muncă corespunzător, etc);
- revizuirea termenului de **înregistrare repetată cu statut de șomer** și mărirea acestuia de la 3 la 6 luni;
- revizuirea termenului de depunere **repetată a cererii de acordare a ajutorului social**, prin extinderea acestuia de la 3 la 6 luni;
- simplificată procedura de declarare a locurilor de muncă de către angajatori prin declararea lor direct pe portalul www.angajat.md, fără necesitatea informării în scris a subdiviziunii teritoriale;
- constituirea **echipelor mobile** în scopul sporirii accesului la serviciile ANOFM a populației, prin deplasarea lor în localitățile îndepărtate, pentru identificarea și activarea persoanelor inactive, antrenarea acestora în servicii și măsuri active de ocupare;
- stabilirea reglementărilor ce țin de cursurile de **educație non-formală** la care vor fi direcționați șomerii pentru obținerea unor noi competențe, cu scopul sporirii șanselor de angajare în câmpul muncii a acestora;
- extinderea serviciilor pentru angajatori prin simplificarea procedurii de declarare a locurilor vacante și acordării suportului consultativ la formularea anunțurilor de angajare.

Riscuri la implementare:

- ajustarea sistemului informațional și riscul de neîncadrare în termen.

Soluții pentru gestionarea riscurilor:

- prioritizarea măsurilor privind managementul Sistemului Informațional de Management Integrat „Piața Muncii”.

Indicatori de monitorizare:

proiectul de lege aprobat și implementat de către MMPS.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului se va realiza din contul bugetului alocat pentru ANOFM și nu va necesita

cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Dimpotrivă, modificarea privind asigurarea de către Guvern doar a șomerilor beneficiari de ajutor de șomaj și doar pe perioada plății ajutorului de șomaj, prin excluderea celorlalți șomeri de la acest drept, dar cu excepția categoriilor de persoane asigurate în temeiul art. art.4, alin. (4), din *Legea 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală* și deținătoare a statutului de șomer, va genera venituri la fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală (FAOAM), ca urmare a necesității categoriei respective de cetățeni de a procura individual polița de asigurare medicală prin achitarea primei de asigurare în sumă fixă, valoarea căreia pentru anul curent constituie 12 636 lei. Prin urmare suma totală care ar putea ajunge în FAOAM este estimată la aproximativ 300 mln. lei, ținând cont de faptul că 35.000 de șomeri au fost înregistrați pe parcursul anului 2022, puțin peste 10% au constituit beneficiarii de ajutor de șomaj, 5,4% - persoanele cu dizabilități, plus celelalte categorii de șomeri asigurați de Guvern, în total constituind aproximativ 20% din numărul total de șomeri, care vor rămâne să beneficieze în continuare de acest drept, celelalte 80% urmând să fie private de acest beneficiu, fiind apte de muncă.

O altă modificare, implementarea căreia este prevăzută pentru anul 2024, este instituirea cursurilor de educație non formală, pentru care se urmărește scopul stabilirii cadrului legal, extinderea pachetului de instruire prin cursuri și diversificarea lor, pentru a crește șansele de angajare a șomerilor. Sursele financiare pentru implementarea măsurii, vor fi redistribuite din suma planificată pentru cursurile de formare profesională, prevăzute în bugetul anual al ANOFM și nu vanecesita cheltuieli suplimentare.

Totodată în scopul sporirii accesului populației din localitățile îndepărtate de centrele raionale, vor fi create echipe mobile formate din specialiștii ANOFM, care se vor deplasa în teritoriu pentru a oferi servicii de informare, înregistrare cu statut de șomer și intermediere a muncii. Implementarea acestei măsuri va fi posibilă cu ajutorul celor 8 unități de transport disponibile la Agenție, care au acoperire financiară de mentenanță pe anul curent. Această măsură va fi pilotată în 8 raioane selectate de ANOFM, în limita mijloacelor financiare disponibile, pentru a fi justificată eficiența sau demonstrată ineficiența lor, până la sfârșitul anului 2023.

Modificarea propusă la Legea nr.133/008 cu privire la ajutorul social, nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

În scopul implementării prevederilor proiectului, urmează a fi operate modificări în textul următoarelor acte normative:

- 1) Hotărârea de Guvern nr.165/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor;
- 2) Hotărârea Guvernului nr.412/2004 despre aprobarea unor acte normative ce țin de stabilirea și plata pensiilor funcționarilor publici;
- 3) Hotărârea Guvernului nr.108/2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;
- 4) Hotărârea Guvernului nr.1478/2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii;
- 5) Hotărârea Guvernului nr.1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă;
- 6) Hotărârea Guvernului nr.1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul și plata ajutorului social.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În vederea respectării principiului de transparență în procesul decizional, anunțul privind

consultările publice a proiectului în cauză a fost plasat pe Platforma particip.gov.md:https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10323.

Proiectul a fost consultat cu Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova și cu Asociația Agențiilor de Recrutare din Moldova. Propunerile înaintate se regăsesc în conținutul proiectului.

Totodată, obiecțiile Ministerului Finanțelor, expuse în avizul prealabil asupra proiectului, au fost luate în considerare și reflectate în secțiunea „Fundamentarea economico-financiară”.

În temeiul prevederilor art.32 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre de Guvern va fi prezentat pentru avizare următoarelor instituții:

- Ministerul Finanțelor,
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării,
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale,
- Ministerul Afacerilor Interne,
- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene,
- Ministerul Justiției,
- Ministerul Apărării,
- Ministerul Culturii,
- Ministerul Sănătății,
- Ministerul Educației și Cercetării,
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare,
- Ministerul Mediului,
- Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova,
- Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova,
- Casa Națională de Asigurări Sociale,
- Agenția de Guvernare Electronică,
- Compania Națională de Asigurări în Medicină

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale culegislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Analiza Impactului de Reglementare a fost evaluată pozitiv și susținută, cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor, în cadrul ședinței experților grupului delucru pentru analiza Impactului de Reglementare din data de 30.05.2023.

Secretar de stat

Vasile CUȘCA